

WOJEWODA WIELKOPOLSKI

Poznań, 2 kwietnia 2026 r.

PS-Pi.431.1.2026

Pani

Edyta Olczak

Kierownik

Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej

w Lipce

ul. Kościuszki 28

77-420 Lipka

ZALECENIA POKONTROLNE

Na podstawie art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r., poz. 1214 ze zm.), zespół inspektorów Wydziału Polityki Społecznej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu przeprowadził w okresie od 26 stycznia do 13 lutego 2026 r. kontrolę kompleksową w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Lipce, określanym dalej skrótem GOPS lub wyrazem Ośrodek.

Zakres kontroli obejmował realizację zadań określonych ustawą o pomocy społecznej oraz zgodność zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami w okresie od 1 stycznia 2025 r. do dnia zakończenia kontroli oraz działań wcześniejszych, jeżeli miały one związek z przedmiotem kontroli.

Ustaleń kontrolnych dokonano w oparciu o wyniki analizy dokumentacji, przedstawionych informacji i danych. Ustalenia zostały opisane w protokole kontroli podpisanym bez zastrzeżeń przez kierownika GOPS w Lipce 17 marca 2026 r.

Ilekcroć w niniejszym piśmie użyto wyrazu ustawa, należy przez to rozumieć ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r., poz. 1214 ze zm.) oraz skrótu K.p.a., należy przez to rozumieć ustawę z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2025 r., poz.1691).

W wyniku kontroli ustalono, co następuje.

Kierownik Ośrodka posiada wymagane kwalifikacje, zgodnie z art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej.

Na podstawie art. 110 ust. 7 i 8 ustawy o pomocy społecznej Wójt Gminy Lipka upoważnił kierownika i 1 pracownika Ośrodka do wydawania decyzji administracyjnych w indywidualnych sprawach z zakresu pomocy społecznej, należących do właściwości gminy.

Gmina Lipka posiada Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Lipka na lata 2016-2026, co jest zgodne z art. 17 ust. 1 pkt 1 ustawy o pomocy społecznej. Strategia zawiera elementy wymienione w art. 16 b ust. 2 ww. ustawy.

Monitoring i koordynacja realizacji Strategii prowadzone są w ramach bieżącej działalności GOPS w Lipce.

Zgodnie z art. 16 a ust. 1 i 4 ustawy, co roku sporządzana jest ocena zasobów pomocy społecznej.

Wskaźnik zatrudnienia pracowników socjalnych jest zgodny z wymogami art. 110 ust. 11 i 12 ustawy o pomocy społecznej. Na 1 pracownika przypada średnio 1776 mieszkańców i nie więcej niż 52 środowiska objęte pracą socjalną.

Pracownicy socjalni, zatrudnieni w Ośrodku, spełniają wymagania kwalifikacyjne określone w obowiązujących przepisach oraz podnoszą swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach zgodnie z art. 119 ust. 2 pkt 6 ustawy. Pracownicy socjalni posiadają aktualne legitymacje, zgodne ze wzorem określonym w załączniku nr 4 do rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U. z 2021 r., poz. 893 ze zm.).

Zgodnie z art. 121 ust. 2 c ustawy, pracownicy socjalni uczestniczyli w szkoleniu dotyczącym zapewnienia bezpieczeństwa w trakcie wykonywania czynności zawodowych.

Wywiady środowiskowe, w tym aktualizacje, przeprowadzane były zgodnie z obowiązującymi przepisami w zakresie miejsca, terminu, planowania i zatwierdzania pomocy, z wyłączeniem 2 przypadków, opisanych w nieprawidłowościach.

Sytuacja życiowa i dochodowa osób/rodzin korzystających z pomocy była ustalana i dokumentowana zgodnie z obowiązującymi przepisami, planowano pracę socjalną.

Świadczenia pieniężne przyznawano w wysokości zgodnej z obowiązującymi przepisami dla poszczególnych form pomocy. Odpłatność za usługi opiekuńcze naliczano zgodnie z Uchwałą Nr XVI/63/04 Rady Gminy Lipka z dnia 23 lipca 2004 r. w sprawie zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, zwrotu przez świadczeniobiorcę wydatków na usługi opiekuńcze oraz częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również trybu ich pobierania, ze zmianami.

W decyzjach ustalono okres świadczenia usług, zakres, miejsce świadczenia usług i zasady wnoszenia odpłatności, co jest zgodne z art. 50 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi przyznawano i ustalano odpłatność zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Osoby świadczące usługi opiekuńcze, w tym specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi spełniają wymagania kwalifikacyjne, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W przypadku zmiany sytuacji życiowej lub dochodowej osób/rodzin, dokonywano zmiany decyzji.

Nie stwierdzono nieprawidłowości w zakresie terminowości postępowania administracyjnego.

Decyzje wydawano z właściwą podstawą prawną, z wyłączeniem przypadków opisanych w stwierdzonych nieprawidłowościach. W decyzjach wydanych na podstawie art. 108 K.p.a. wskazywano nadanie decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności bez uzasadnienia, co zakwalifikowano jako nieprawidłowość. Decyzje zawierały uzasadnienie prawne i faktyczne, z wyłączeniem przypadków opisanych w nieprawidłowościach.

Stwierdzone nieprawidłowości.

1. W 1 przypadku świadczenie (zasilek stały) przyznano od miesiąca następnego od miesiąca złożenia wniosku, tj. od miesiąca wpływu do GOPS dokumentacji przesłanej przez jednostkę, w której klient przebywał, w związku ze swoim stanem zdrowia. Niniejsze stanowi naruszenie art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej.
2. W 1 przypadku (zasilek stały) rodzinny wywiad środowiskowy przeprowadzono poza miejscem zamieszkania, co stanowi naruszenie § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U. z 2021 r., poz. 893 ze zm.).
3. W 2 przypadkach w zakresie zasiłków stałych stwierdzono błędy w podstawach prawnych decyzji: brak art. 163 K.p.a. , art. 106 ust. 3 a i ust. 5 ustawy o pomocy społecznej, stanowiących podstawę decyzji zmieniającej, jak również przywołanie nieadekwatnych do sytuacji przepisów.

W decyzjach przyznających usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi stwierdzono brak uzasadnienia prawnego.

W decyzjach dotyczących skierowania do domów pomocy społecznej bezpodstawnie wskazano w podstawach prawnych przepisy dotyczące odpłatności za pobyt w DPS. Decyzje dotyczyły wyłącznie skierowania, nie uwzględniały kwestii odpłatności.

W większości decyzji wydanych na podstawie art. 108 K.p.a. wskazano, ale nie uzasadniono nadania decyzji rygoru natychmiastowej wykonalności.

Powyższe nieprawidłowości stanowią naruszenie art. 107 § 1 pkt 6 i § 3 K.p.a.

4. W podstawach prawnych decyzji wydanych w grudniu 2024 r. przyznających usługi opiekuńcze na okres od stycznia 2025 r. przywołano nieobowiązujące

w momencie orzekania rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 lipca 2024 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz.U. z 2024 r., poz. 1044). Postępowanie poprzedzające wydanie decyzji w zakresie kryteriów dochodowych oparto na rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej (Dz.U. z 2021 r., poz. 1296), ustalając sytuację dochodową klientów w oparciu o mniejsze kryteria dochodowe (obowiązujące do 31 grudnia 2024 r.). W styczniu 2025 r. nie dokonano zmian decyzji w oparciu o nowe kryteria dochodowe, co mogło mieć bezpośredni wpływ na ustalenie wysokości odpłatności za usługi opiekuńcze. Niniejsze stanowi naruszenie art. 106 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej oraz zasady określonej w art. 7 K.p.a.

Ponadto stwierdzono poniżej opisane uchybienia:

- we wszystkich sprawdzonych decyzjach stosowano błędne nazewnictwo ministerstwa wydającego rozporządzenie z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego,
- w 4 przypadkach w decyzji wskazano nieaktualny publikator tekstu jednolitego K.p.a.,
- w 3 przypadkach w wywiadzie nie odnotowano prowadzenia pracy socjalnej,
- w Uchwale Rady Gminy Lipka Nr XVI/63/04 z dnia 23 lipca 2004 r. w sprawie zasad przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze, zwrotu przez świadczeniobiorcę wydatków na usługi opiekuńcze oraz częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat, jak również trybu ich pobierania ze zmianami, odpłatność za usługi opiekuńcze została określona procentowo w taki sposób, że poszczególne kryteria nachodzą na siebie, co powoduje, że osoby o zróżnicowanym dochodzie mogą ponosić taką samą odpłatność.

Działalność jednostki w zakresie objętym kontrolą ocenia się pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień.

Wobec powyższego, działając na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, w związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, zalecam:

1. Świadczenia pieniężne z pomocy społecznej przyznawać i wypłacać zgodnie z art. 106 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej. W opisanym w protokole kontroli przypadku, dokonać zmiany decyzji i wyrównania świadczenia za 1 miesiąc (począwszy od miesiąca, w którym złożono wniosek z wymaganą dokumentacją).
2. Rodzinne wywiady środowiskowe z osobą lub rodziną przeprowadzać w miejscu zamieszkania lub pobytu, zgodnie z § 3 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 8 kwietnia 2021 r. w sprawie rodzinnego wywiadu środowiskowego (Dz.U. z 2021 r., poz. 893 ze zm.).
3. W związku z wymogami art. 107 K.p.a., zobligować pracowników odpowiedzialnych za sporządzanie decyzji administracyjnych do zachowania staranności przy redagowaniu podstaw prawnych oraz uzasadnień decyzji, ze szczególnym uwzględnieniem art. 107 § 1 pkt 6 K.p.a.
4. W przypadku zmiany przepisów prawa, dokonywać zmiany decyzji zgodnie z art. 106 ust. 5 ustawy o pomocy społecznej.

Ponadto, w związku ze stwierdzonymi uchybieniami, rekomenduję:

- zachować szczególną staranność przy redagowaniu decyzji, przywołując aktualne publikatory aktów prawnych i nazewnictwo organów wydających akty prawne,
- w kwestionariuszach rodzinnych wywiadów środowiskowych odnotowywać zapisy dotyczące pracy socjalnej,
- rozważyć działania mające na celu zobiektywizowanie kryteriów dochodowych w zakresie usług opiekuńczych, aby w jak największym stopniu wyeliminować subiektywność podejmowanych decyzji o odpłatności.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej ma Pani prawo w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich zastrzeżenia.

Jednocześnie pragnę przypomnieć, że zgodnie z art. 130 ust. 1 cytowanej ustawy, kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 zł do 12.000 zł.

Pisemnej informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych oczekuję w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszych zaleceń.

z up. Wojewody Wielkopolskiego

Hanna Zawadka

Zastępca Dyrektora

Wydziału Polityki Społecznej

Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego

w Poznaniu

/podpis/

*/-podpisano bezpiecznym podpisem elektronicznym
weryfikowanym przy pomocy ważnego
kwalifikowanego certyfikatu/*

Do wiadomości:
Wójt Gminy Lipka

Dokument do BIP przygotowała
Monika Pieprz
starszy inspektor wojewódzki
13.04.2026 r.